

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพในยุคปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้ได้รับการศึกษาที่ดีอย่างทั่วถึง (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา, 2549, หน้า 30) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพของประชาชนให้ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบหนึ่งของการปกครองท้องถิ่นของไทย ซึ่งมี 4 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 114 ตอนที่ 62 ก. ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมาได้กำหนดให้มีหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีอยู่ทุกจังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง รวม 75 แห่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและในพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเชิงเทรา เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และการส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข และการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านต่าง ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้า นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมีหน้าที่ในการทำกิจกรรมซึ่งอยู่นอกเขต เมื่อกิจกรรมนั้นมีความจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจากท้องถิ่นนั้น ๆ ก่อน เช่น การก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างตำบลกับตำบล หรือเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพราะผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นย่อมรู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่า แต่จากการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมาประสบปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ซึ่งยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของผู้นำการเปลี่ยนแปลงใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหาร ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 31) การให้บุคคลเข้ามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนทุกด้าน ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์และแนวความคิด ตลอดจนการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของ ทางโรงเรียน โดยให้เกิดความคิดว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน สามารถเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวกับ วิธีการปรับปรุง การดำเนินงานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาให้เป็นไป อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุด (ธนาชัย ภูมาตร, 2547, หน้า 14) ซึ่งทูลธรรม วรรณคำ (2545, หน้า 44 - 45) ได้สรุป การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชน ตามความคิดเห็นของครูและชุมชนไว้ 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทาง การจัดการศึกษา ร่วมดำเนินการ ติดตามผลการดำเนินงานตรวจสอบการทำงานของโรงเรียนและ ร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษานั้น (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2549, หน้า 46) ซึ่งจะทำให้นักเรียน มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของประเทศ

ดังนั้น สถานศึกษาคงเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย เช่น นักการเมือง บุคคลของรัฐบาล บุคคลในท้องถิ่น บุคคลนอกสถานศึกษา ซึ่งจะเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมในการจัดการศึกษา โดยการบริจาคอุปกรณ์ในการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์จากโรงเรียน ด้านการใช้ อาคารสถานที่ของสถานศึกษาในการประกอบกิจกรรมส่วนร่วม การศึกษาหาความรู้ ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพ และกิจกรรมการใช้เวลาว่างอื่น (เพ็ญภา ย้อยดา, 2547, หน้า 34) ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวที่ว่าการที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนบรรลุเป้าหมายต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งรัฐบาล หน่วยงานองค์กร และประชาชนในอันที่จะจัดการศึกษาทั้งในสถานศึกษา และ นอกสถานศึกษา โรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและในขณะเดียวกัน โรงเรียนก็จะได้อาศัยชุมชนในการพัฒนากิจการของโรงเรียนด้วย (เพ็ญภา ย้อยดา, 2547, หน้า 2) โรงเรียนนั้น ถือว่าเป็นหน่วยงานที่สังคมจัดขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมในด้านการให้บริการทางการศึกษา โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคมที่ประชาชนคาดหวัง เชื่อถือ และศรัทธา เพราะเป็นแหล่ง ให้ความรู้แก่เด็ก ในท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นผู้นำทางวิชาการ ในชุมชน เมื่อประชาชนมีปัญหา หรือ ต้องการความช่วยเหลือก็มาขอความช่วยเหลือจากโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนมีความรู้สึกรู้ว่าโรงเรียน เป็นของเขา จึงควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535 ก, หน้า 3 อ้างถึงใน ถัดดาวรรณ อินทรีย์ม, 2547, หน้า 1) เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนได้รับการศึกษา เพื่อนำวิชาความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาสังคมหรือชุมชนของตนให้เจริญยิ่งขึ้น การศึกษานั้นเป็นกระบวนการของมนุษย์ ในสังคม เกื้อหนุนให้มนุษย์ดำรงอยู่ได้ด้วย ความสงบสุข พัฒนาคุณภาพชีวิตสูงขึ้น สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้อง

กับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ ซึ่งการศึกษาและสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ระบบการศึกษาเป็นเรื่องของชีวิตมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาย่อมที่จะมีอุดมการณ์และเป้าหมายของการศึกษาที่สังคมเป็นผู้กำหนด ดังอยู่ด้วยความสนับสนุนของประชากร

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งมีเพียงแต่ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาอีกด้วย (ถวิล มาตรฐาน, 2544, บทนำ) จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าเป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้กำหนดกรอบทิศทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความถนัดความสนใจความสามารถของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management) ที่เน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา โดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด (ปรีชญา เวสารัชช์, 2527, หน้า 31)

ในสภาพปัจจุบันพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ยังมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ชุมชนขาดความรู้ในด้านการจัดการศึกษา และระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ซึ่งอาจเกิดจากความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 21) โรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธียาคาร) เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนตามวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้แต่โดยสภาพชุมชนรอบโรงเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่จึงเป็นการระดมทรัพยากรเพื่อการลงทุนทางการศึกษาเท่านั้น ซึ่งไม่ตอบสนองต่อนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลในการบริหารจัดการศึกษาด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1) โรงเรียนจึงควรส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อแสวงหาส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาต่อไป (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 24) จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธียาคาร) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นและของประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพของสมาชิกในชุมชนและอาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพของสมาชิกในชุมชนและอาชีพ มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีสถานภาพของสมาชิกในชุมชนต่างกัน แตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอาชีพต่างกัน แตกต่างกัน

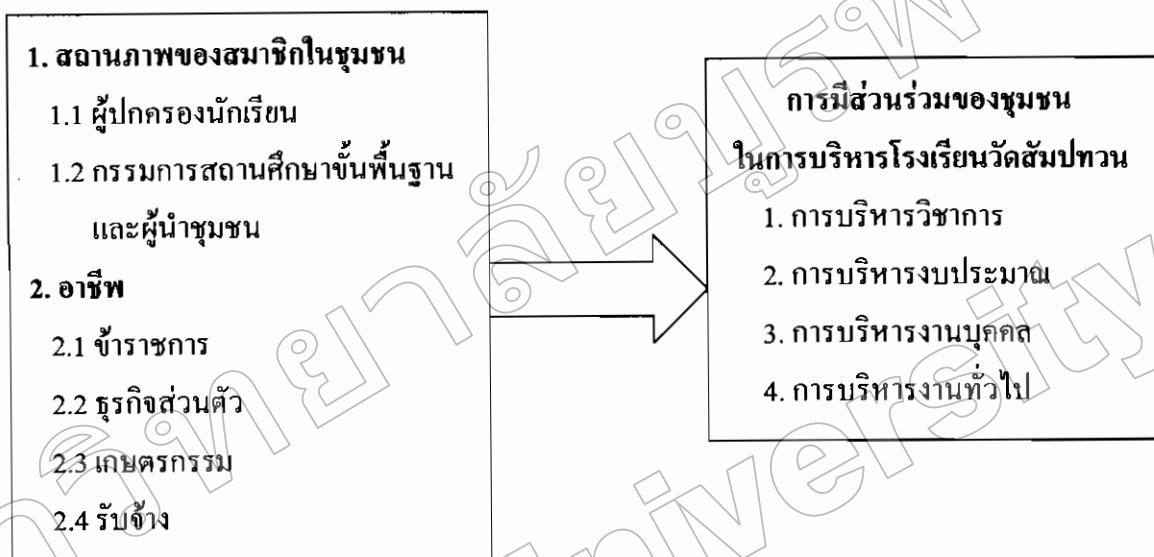
กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน คือ การบริหาร

วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6 – 73) จำแนกตามอาชีพ และสถานภาพของสมาชิกในชุมชน ดังกรอบความคิดในการวิจัยภาพที่ 1 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหาร โรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) จังหวัดฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ้น จำนวน 267 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) จังหวัดฉะเชิงเทรา

จำนวน 171 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดสถานภาพของสมาชิกในชุมชนและอาชีพเป็นขั้นการสุ่ม จากนั้นสุ่มรายชื่อกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของสถานภาพสมาชิกตามตาราง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของสมาชิกในชุมชน แบ่งเป็น ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน

3.1.2 อาชีพ แบ่งเป็น ข้าราชการ ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกรรม และรับจ้าง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ใน 4 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การบริหารวิชาการ

3.2.2 การบริหารงบประมาณ

3.2.3 การบริหารงานบุคคล

3.2.4 การบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้ความหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนงานในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ติดตามการปฏิบัติตามแผนและประเมินผลงานร่วมกับโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การบริหารวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การจัดแผนการเรียนการสอน การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.2 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงินการบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

1.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การใช้กำลังคนและการพัฒนาบุคคล ส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การจัดสวัสดิการ การรักษาวินัยของบุคลากร การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งของบุคลากร การประเมินผลงานของบุคลากร และประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนจัดหาทรัพยากรภายนอก

1.4 การบริหารทั่วไป หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบ การบริหารและพัฒนางานองค์กร การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาคือสาธารณชน การจัดระบบ การควบคุมภายในหน่วยงาน และงานบริการสาธารณะ

2. สถานภาพของสมาชิกในชุมชน หมายถึง สถานะของสมาชิกในชุมชนที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดู เอาใจใส่ อบรมสั่งสอน นักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งอาจจะเป็นบิดา มารดา ญาติพี่น้องหรือผู้ที่ทำหน้าที่แทน ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธียาคาร) จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธียาคาร) ตามที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.3 ผู้นำชุมชน หมายถึง สมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ที่อยู่ในตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. อาชีพ หมายถึง อาชีพของประชาชนในตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่

3.1 ข้าราชการ หมายถึง บุคคลที่ทำงานในส่วนราชการ ทหาร ตำรวจและรัฐวิสาหกิจ

ของรัฐบาลที่รับเงินเดือนเป็นการประจำ

3.2 ธุรกิจส่วนตัว หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพส่วนตัวในการขายสินค้าและบริการที่ถูกต้องตามกฎหมายทุกชนิด

3.3 เกษตรกรรม หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชทุกชนิด

3.4 รับจ้าง หมายถึง บุคคลที่ทำงานในอาชีพสุจริตกับบริษัทเอกชนในระดับต่าง ๆ ที่รับเงินเดือนเป็นการประจำและชั่วคราว

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนวัดสัมปทวน (บางแก้วพุทธนิยาคาร) ตำบลบางแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา